

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

Dit is Vijfjuli.

Dit is vandaag de dagelijkse podcast van de standaard.

Ik ben Alexander Lippenveld.

We beginnen meteen aan de podcast, maar mag ik eerst nog even je aandacht vragen voor onze nieuws app die we grondig vernieuwden.

In de app lees je alle recenten nieuws, updates en de verhalen achter de feiten.

Maar je vindt er ook meer zoals tips en inspiratie voor het leven.

De balans van een weekonder rust in Frankrijk is bijzonders waar.

Vijfduizend voertuigen werden in brand gestoken, duizend gebouwen geplunderd of beschadigd en zelfs burgemeesters werden aangevallen en bijna gelincht.

Het geweld in Frankrijk is zo extreem dat het nog maar weinig te maken lijkt hebben met de dood van de 17-jarige Nahel in Monterre.

Hoe is dit zo kunnen escaleren?

Ik denk dat het zo goed is.

Ik denk dat het zo goed is.

Jullie, de bouwcorrespondenten in Frankrijk voor onze krant,

je bent dit weekend naar Monterre getrokken,

de voorstad van Parijs waar de volkswoede om de dood van de 17-jarige Nahel begon.

Wat heb je daar gezien?

Ja, schade. Heel veel schade.

Vooraf heel veel uitgebrande auto vracke,

straten die vol met brandvlekken staan, gesmolten vuilnisbakken.

Alle bushopjes slagen daar in stukken uit elkaar.

Heel veel graffiti, tijdens ook mijn redelijk gewelddadige slooghalf.

Ook een compleet uitgebrande school, nog andere uitgebrande gebouwen.

Maar verder zag je toch ook wel dat het leven doorgaat.

Zeker overdag, er was veel beddenbakker, beddenkapper.

Er was een markt waar ook mensen hun groenten en fruit kwamen kopen.

Mensen die hun auto's parkeerden tussen al die uitgebrande vracke.

Maar die rallen bleven natuurlijk wel op die 2-kit nog de talk of the time.

Ja, natuurlijk. Hoe reageerde de mensen daarop?

De rallen was er begrip of was er vooral boosheid?

Ik hoorde vooral heel veel ja-maars.

Dat geweld is vreselijk, in de eerste plaats voor die mensen zelf ook.

De mensen die daar wonen.

Maar, zeggen ze dan, wat er met Mayan is gebeurd

en eigenlijk wat er hier wel vaker gebeurd in de cities,

is ook vreselijk.

Dus ze begrijpen langs één kant die frustratie van de jongeren wel.

Maar ze begrijpen absoluut niet waarom je schooltjes in brand zou steken.

Winkels zou plunderen.

Daar konden ze absoluut niet bij.

Nee, natuurlijk. Laat het ons even hebben over de feiten voor wie niet gevolgd heeft.

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

We halden het al aan.

Nahel, een jongen van 17, die is overleden.

Wat is er gebeurd?

Ja, dus die jongen, zoals je zegt, 17 jaar had op één of andere manier en zonder rijbewijs natuurlijk een heel mooie auto kunnen huren, waarbij jij dat samen met twee vrienden-softers vroeg aan het rondrijden was.

Twee politieagenten op een moto hebben hem dan tegengehouden.

Proberen tegengehouden omdat ze zagen dat die chauffeur nogal jong was en heel onvoorzichtig aan het rondrijden was.

Hij is dan gevlucht door een rood licht gereden.

De agenten zijn een beginne achternaar rijden en ze hebben hem dan uiteindelijk toch kunnen doen stoppen.

En dan lopen de verhaallijnen dus een beetje uit de heen.

De eerste getuigenisverklaring van de politieagenten was dat de auto dan op hen is proberen inrijden waarop.

Ze zich bedreigd voelden en hebben geschoten.

Maar dat voorval is gefilmd geweest door een omstander.

En op dat filmpje zie je heel duidelijk dat de auto stilstaat en dat die politieagent na el onbeschuld houdt.

Van heel dichtbij.

Die politieagent staat naast de auto.

Je hoort dan in het filmpje ook dat een van de agenten zegt ik ga je kogel door het hoofd schieten en ook shoot leu, schiet hem neer.

En wanneer de auto probeert door te rijden, wordt hij van heel dichtbij neergeschoten.

Dus dat spreekt die versie van die agenten helemaal tegen.

En dat heeft alles natuurlijk doen ontploffen.

Wordt er nu een onderzoek gedaan naar het gedrag van de agent?

Hij wordt verdacht van vrijwillige doodslag nu.

Dat is niet zo.

Hij wordt verdacht van vrijwillige doodslag nu.

Er loopt een onderzoek tegen hem inderdaad.

Wat de procureur zij ook van niet alle voorwaarden waren vervuld om zijn wapen te gebruiken.

In tegenstelling dus tot wat hij zelf had gezegd, want de politie mag natuurlijk, in Frankrijk hier, wapen gebruiken zodra hij zijn leven in gevaar ziet.

Nahel is dan overleden bij die interventie.

Hoe zijn dan de rellen begonnen?

Hoe is de vlam in de pan geslagen zoals het dan heet?

Dat is heel snel gegaan, ook door dat filmpje natuurlijk.

Eerst in Antwerp zelf.

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

Diezelfde avond nog zijn eigenlijk de klassieke beelden.
Dus auto's in brand, de vuilnisbakken in brand.
Diezelfde avond, dinsdag, is dat dan ook nog overgeslagen
naar andere Parijs'en voorsteden.
En ook al een beetje verder.
Zo was er toen al wat geweld rond Plil en ook bij.
En dan de nacht daarop is nog verder beginnen verspreiden.
Grote steden, kleine steden.
Dus dat is een beetje anders dan wat we in bijvoorbeeld 2005
hebben gezien bij grote rellen in de Banlieuws.
Ze beperkte zich niet meer tot die cites van de grote steden.
Donderdag ging het dan echt in stijgen in de lijn
met steeds intenser geweld.
En sinds dit weekend vooral zondag wordt het weer iets calmer.
Maar je hebt de cijfers ook al gegeven.
Binnenlandse zaken maakten dan bekend
dat er toch wel heel wat schade is aangericht
en ook meer dan 700 agenten gewond geraakt.
3000 arrestaties.
Dus inderdaad, zoals je zegt, helemaal oploft.
Het gaat niet enkel om materiële schade.
Er zijn ook heel wat burgemeesters gevisseerd geweest.
Nogtans mensen die heel dicht bij het volk staan
of zouden moeten staan.
Hoe is dat zo kunnen gebeuren?
Dat zijn de symbolen van de Republiek natuurlijk.
Die zijn echt gevisseerd geweest
in de eerste plaats van die scholen.
Maar ook gemeentehuizen, stadshuizen
waar eigenlijk de mensen van die buurtendiensten worden verleend.
Een zeer extreme geval van geweld.
Dat is ten zuiden van Parijs.
Nogtans een eerder rustige voorstad.
Zijn ze met een brandende ramauto
ingereden op de privéwoning van de burgemeester.
Hij was zelf niet thuis.
Hij was in zijn gemeentehuis al een paar dachten aan het waken.
Omdat er dus gemeentehuizen werden gevonden.
Zijn vrouw en twee kleine kinderen waren wel thuis.
Daar zijn ze dan ook gewoon op.
Die vrouw probeert de vluchten met haar kinderen.
In de vuur werden ze beginnen beschieten.
Even luisteren naar wat Vincent Jean-Bruin,

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

de burgemeester van Lee Lerose daarover,
zij op tijven.
We zijn erg fatig, we zijn extinuëerd,
we zijn trist, we zijn in colère,
we hebben gevoel.
En in hetzelfde, we horen op.
Het is mijn tweede mandat.
Ik was in lumaire in 29e,
in de stad die ik gezien heb.
Jammer.
Ik zou me imagineren om in de danger.
Mijn vrouw, mijn kinderen.
Wat heb ik gezegd?
Hij is trist, zeg jij,
maar hij houdt zich sterk
en hij had nooit gedacht
dat hij in zijn carrière als burgemeester zou zien
dat zijn vrouw en zijn kinderen
zouden bedreigd worden.
Dit is wel extreem, Jolene.
Extreem geval.
En dan hoor je een beetje over heel Frankrijk.
Ongeveer 150 burgemeesters
of gemeentehuizen zijn aangevallen geweest.
In hun privéwoningen,
hun auto's zijn in brand gestoken.
Een burgemeester die in haar auto's had herkend werd.
En ook beschoten is geweest
met vuurwerk waar de plundersaars
dan op haar auto's zijn sprongen en zijden.
Het is de burgemeester.
We gaan ze pakken.
Zij zal op net kunnen vluchten
door achteruit te rijden.
Dus echt hallucinante verhalen
die je daarover hoort.
Ja, absoluut.
Het is natuurlijk heel vergaant dat geweld.
Hoe kan de dood van één jongen
zo'n grote golf van geweld teweeg brengen?
Je zou het raar denken dat er meer achter zit.
Wel, het gebeurt vaker.
Er zijn al meer dode gevalen

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

in dit soort omstandigheden.
Maar daar bestaan natuurlijk geen beelden van.
Mochten er geen beelden van de dood van Nijl
zijn gemaakt geweest,
dan was gewoon de versie van die agent
dat was zo neergeschreven en voilà.
Maar die beelden zijn via sociale media
heel snel rondgegaan
en dan was er ook de moeder van Nijl
die heel snel na de dood een filmpje heeft opgenomen.
Mijn naam is Mounia,
m'n mama Nijl,
de vrouw die een bal krijgt
en die is al 17,
ik ben haar mama.
Waarom ze vraagt om
een witte mars te organiseren.
Rendezoos we vandaag
14 uur, Marche Blanche.
Maar ze roept daar
op instructie van de gele die het filmpje aan het maken was.
Ook op tot een revolt.
Dus dat heeft natuurlijk ook
misschien de gemoederen nog een beetje opgehitst.
Dus die dingen is dat samenkomt.
Plus dan natuurlijk de situatie in die citees
is eigenlijk een soort snelcocopot.
Dat moest op een gegeven moment
nog wel eens tot uitbars te komen.
Ja, vertel eens,
heeft Nantair een bepaalde voorgeschiedenis van
geweld en problemen of...
In 2005, bij de vorige rel,
was er in Nantair ook wel al geweld.
Het is vooral de wijk waar Nijl woonde
dat zo'n heel typische citee
in een Parijse voorstad.
Eigenlijk, als je vanuit Parijs naar die citee
Pablo Picasso rijdt,
is dat ook heel voelbaar,
heel tekenend.
Je passeert eerst Neuilly
en dat is één van de schikste, duurste

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

banieus van Parijs.
Want niet alle banieus zijn natuurlijk
kommer en kwal.
Soms is het gedacht.
Daar allemaal mooie huismanhuizen,
proper netjes.
Dan kom je in La Défense,
de zakenwijk,
met allemaal buildings, multinationals
waar veel mensen uitneuw je dan in de
kantooren werken.
En daarachter,
vlak achter die torens,
ligt de citee Pablo Picasso.
En daar staan echt heel bizarre
appartementsblokken
in de vorm van klaver, zijn wolken,
met kleuren die de natuur luiden
moeten voorstellen.
Dat was al in de jaren 60 en 70
hebben ze van de grote utopische
bouwprojecten neergepoeld
rond Parijs en wat andere
grote steden
om het werkvolk in onder te brengen.
Maar nu, ja,
dat blijkt allemaal
niet zo'n goeie idee geweest
te zijn.
Er is veel werkloosheid,
armoede.
Dat is dus eigenlijk
de citee waar het begonnen is
en waarna je het woonde.
Ja, ja.
Wat zeggen die
ralschopende jongeren nu zelf over
wat er aan het gebeuren is?
Ik heb ook met
een ralschopende jongen
gesproken.
En zij hebben het eigenlijk vooral
over dat politie geweld.

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

Wij worden dagelijks gecontroleerd.
Wij worden echt gevisseerd.
En hij vertelde dat hij naar de trein aan
het lopen was die hij bijna ging missen
en hij wordt dan gewoon onderuitgehaald
en hij zei, dat zal jou nooit
overkomen.
Dus zij schuiven het eigenlijk
helemaal in het vakje
van dat politie geweld, die discriminatie
die zij eigenlijk in heel hun
levensloop
meedragen.
Ze zeggen ook,
het onderwijs, daarin
worden wij hier in de cites ook benadeeld.
Want inderdaad, in Frankrijk zijn er
grote verschillen naar gelang waar je woont
en de kwaliteit van het onderwijs.
Dus egaliteit voor ons
stelt dat niet.
Wij kennen die egaliteit helemaal niet.
Dus die frustraties
hopen zich op bij die jongeren
die zeggen, wij zijn eigenlijk
de vergetenen van de republiek
en daarbovenop komen wij
heel dikkels in contact met
racisme, discriminatie.
Dus dat is die frustratie
die wij leefden bij het meeste
van die jongens.
Ja.
Van waar komt dat?
Is dat een falen van de politiek
of hoe moeten we dat zien?
Dat is deels
een falen van de politiek.
Er zijn een tal van problemen
die nog aangepakt moeten worden.
Anderzijds kan je natuurlijk ook,
want dat heb ik ook in de cites
gehoord van volwassenen waar ik

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

mij sprak, kan je ook afvragen.
Is dat een gevoel dat zij echt
vergeten worden en
dat zij eigenlijk niet
krijgen van Frankrijk?
Geen kansen krijgen van Frankrijk?
Of is dat een realiteit?
Want ik heb daar ook mensen gehoord
die zeggen, wij voelen ons
net heel goed opgevangen geweest
door Frankrijk.
Dus dat is natuurlijk
de vraag die nu beantwoord gaat
moeten worden.
Krijgen die mensen daar inderdaad
krijgen ze geen kansen.
Dat zijn moeilijke vragen natuurlijk
waar de politiek nu zich over
zal moeten buigen.
Straks gaan we door
op de kloof tussen burger en politiek.
Maar eerst gaan we even uit voor
een korte boodschap.
Hallo. Hallo, ik ben
liever van de velden.
En ik ben Marianne Justaard
en dit is de zomerspodcastreks
en we gaan het hier hebben over de kleine
en grote dingen van het leven.
Elke week gaan we praten met mensen
die hun hart op tafel leggen.
Die vertellen over wat ze meemaken
of ver mee zou worstelen.
Zoals, word je wijzer door te reizen.
Het systeem hier, ik heb zo wat vragen
erom van, maar dat kan toch niet dat het leven
hier alleen dit is.
Die vrienden in het echt.
Want de vriendschap is ook een relatie.
Hoe stop je met een drinkje?
Alcohol is onlofelijk sluw als je voelt
benbaar of net niet in elk geval
stof om over te babbelen.

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

Luister vanaf 7 juli elke vrijdag
naar uit het hart
te vinden op de platformen van de standaard
en andere podcastkanalen.
Jullieen, de kloof
tussen burger en politiek
die is
groter dan ooit in Frankrijk.
Je kan deze volkswoede
ergens wel plaatsen.
De kloof is groter.
Je kan natuurlijk wel zeggen
na de gele hesjes heeft Macron
geprobeerd die kloof te dichten.
Maar dan ook mens.
Daar waren de balieus
eigenlijk amper vertegenwoordigd.
Dus zij zeggen ook van
ze luisteren misschien wel naar de politiek
maar wij niet.
Dan is het ook maar de vraag
hoe het komt.
Dat in heel die discussie van burgerparticipatie
dus niet betrokken zijn.
Is dat de schuld van de politiek?
Is dat de schuld van
de balieus zelf?
Dat is nu ook een discussie tussen links en rechts
op politiek vlak die gevoerd wordt.
Dat is inderdaad
heel moeilijk.
En hoe wordt dat debat nu gevoerd?
Is dat hart tegen hart, links tegen rechts?
Dat is zeker links tegen rechts.
Links zegt
dit is de schuld van de politie
hoe heel het politiesysteem
in Frankrijk georganiseerd is.
Die zijn te hart.
Ze zijn racistisch.
Ze discrimineren.
Ze trekken te gemakkelijk hun wapens.
Reis daarin tegen

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

is echt juist
er moet meer politie komen.
Het is de schuld van de cites.
Daar moet ook harder tegen opgetreden worden
tegen dat geweld.
Dus het is echt links tegen rechts hier
met twee heel uiteenlopende oorzaken.
Want
dit is toch koren op de molen
opnieuw van Marine Le Pen
en Co.
Ik heb wel gehoorst dat Marine Le Pen
nu in haar stoeltje zit
met haar cocktail lachen te kijken naar wat er allemaal gebeurt.

2027

Het is nog redelijk ver,
maar dit gaat natuurlijk wel een thema zijn
dat zij heel gemakkelijk gaat kunnen gebruiken
in haar presidentskampagne dan.
Want dit is natuurlijk nog heel erg lang
verwacht zij dan
dat dit nog vaak gaat gebeuren?
Het staat natuurlijk dat het nog gaat gebeuren
als je nu die oorzaken
die problemen in de cites
en met de jeugdwerkloosheid
bijvoorbeeld niet gaan uitpakken
blijft die snelkookpan natuurlijk gewoon
verder koken en kan dan ook wel eens
tot uitbarsting komen
als er nog eens zo'n voorval is
als al die elementen weer
met sociale media als dat allemaal
weer bij elkaar gaat komen.
En president Macron, hoe staat die
hierin?
Hier natuurlijk op een heel slaapkoord
hij moet ene tijd
zorgen dat die rellen stoppen.
Dus dat is volgens hem
dan door hard op te treden
en heel veel politie
45.000 agenten elke nacht

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

de straat op te sturen
en die echt
bijna oorlogswapens
het geweld te laten neerdrukken
anderzijds ook zorgen
dat die frustraties over
dan weer dat politiegeweld
en de te harde politie
in de buitenwijken
dat die frustratie daardoor weer
niet tot ontploffen komt
dus dat is voor hem echt moeilijk balanceren.
Veel mensen herinneren zich
een uitspraak van Nicolas Sarkozy
de voormalige president
die toen nog geen president was
uit 2005 even luisteren.
Dat is een grote kuis doen in de baljuus.
Zeg maar
is er sindsdien iets
veranderd Jolien?
Is er iets gebeurd om dit aan te pakken
om die problemen aan te pakken?
Bitterweinig.
Het is wel vooruitgaan, als je ziet
ongeveer de helft
van de jongeren uit de baljuus
gaat nu wel voor te studeren
dus er is wel
meer sociale mobiliteit sindsdien
maar het grote probleem is
dat ze vertrekken allemaal
wanneer ze
op de arbeidsmarkt komen
willen ze eigenlijk zo snel
maar ook weg uit de cities
en de plaatsen die dan vrij komen
worden dan ingenomen door
mensen die nog niet
zover staan, die geen werk hebben
door nieuwkomers
waardoor die cities eigenlijk
blijven voortsuckelen

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

en die worden eigenlijk niet beter door
die sociale mobiliteit die wel verbeterd is
de problemen van de cities zijn
niet aangepakt
sommige zeggen zelf dat het er nog erger is geworden
door meer bende geweld
geweld dat ook steeds intenser
en extremer wordt
er is natuurlijk een drugshandel
dat zie je dan vooral enorm hard
in de kachtje Noir van Marseille
dus die problemen die zijn sinds
2005
aangepakt en niet aangepakt
dus voor sommige mensen is het beter
maar zij vertrekken en laten de cities
eigenlijk nog slechter achter
als ze de boel
kort en klein slaan
dan is vooruitgang
natuurlijk heel moeilijk
inderdaad, maar
dat zijn tieners, mag je niet vergeten
sommige jongens 12 jaar
14 jaar
zij staan eigenlijk maar weinig stil
hoor ik de hele tijd
bij de gevolgen op lange termijn
zij hebben nu zin om dingen kapot te maken
zij zijn nu heel boos
kapot wat dat voor impact heeft
op hen, op hun buurt en op lange termijn
daar maken zij zich absoluut
geen zorgen overblijkt
op dit moment
ok, jullie in de bouw, dankjewel
graag gedaan
kijk dan naar de andere video's
voor meer video's
kom op de andere video's
op de andere video's
op de andere video's
op de andere video's

[Transcript] DS Vandaag / Het geweld in Frankrijk gaat over veel meer dan de dood van één jongen

op de andere video's
op de andere video's
op de andere video's
op de andere video's
op de andere video's
op de andere video's
op de andere video's
op de andere video's